

(א) עירובין קכג, טו) (שם סע"ג) ירושלמי עירובין פ"י ה"ג, א שבת קלד ע"ש, ד) ע"יש קכ, ט) גרמט סג, ו) ירוש' ברכות פ"ב ה"ג, עירובין פ"י ה"א, ט) שבת סב, עירובין צה, מנחות ל"ד, ט) (ערכין ג"ג, ט) שבת גג, ו) לעיל טו, ט) ה"א, עירובין סד כתובות קג, גדרים כב.

הגהות הב"ח

(א) גמ' לא הו' יימור בגדים ומיפוק וכו' איני בימין ושלא במקום עבודה; (ב) שם צילול קטן גבול ארוכה לצילול ויפתח מילתא לנח"ל; (ג) ר"ש ד"ה ט"ז וכו' שתיאראת: שם; (ד) ד"ה ומיפוק לו וכו' והכי שרי לרבי יוחנן, כיב עירובין לא מפריס לה אר"י והכל דקיימין דלר"י קאי [משמע לאללללל] קאי דשרי ר"י ולא אמרי וי"ל דלפסי (לנבתי ירודת כ"י מילא מיירי ממנימן) דוקא לגבי מהי ולא הוה חליצה [חלל ל"י יוחנן] דלמר שלא במקום בגדים לא הו' יימור [בגדים משמע דשרי] ככל מקום לוח הפיק ומיפוק ליה משום חליצה דלר"י וירוק; (ז) ד"ה והלו וכו' אמר רבא: (ח) ד"ה ל"ה אמרי' לא וכו' ולא שיטת חליצה כ"ל ויחבי לממר (ט) ד"ה ח"ה ח"ה (י) ד"ה ח"ה ח"ה (יא) ד"ה ח"ה ח"ה דלחמר לה בעמלה; (כ) ד"ה דגמי מסא מרפא הנמס; (ק) ד"ה ימלא וכו' מגדרות:

שינויי נוסחאות

[א] נשמ' וכתבי' נוסף אמר רב הסדא: [ב] כתיב' נוסף ל"א או דלמא כיון דלא מפקי מידי שפיר דמי? וע"י דק"מ: [ג] כתיב' נוסף חיקון: [ד] מיתרי, כ"ה כתיב' וע' דק"מ: [ה] ל"ל מילא הששילוי (שחורח"ט): [ו] מ"ל ששדוקה כבמי כתי שחוציא דמה (ג"מ): [ז] ס"ל אורו כתיב' גואה ממי הויה תורה בצילול קטן בטהרה (ש"ס): [ח] בגדיל' חתי' וכוה' ברמי' (ש"ס): [ט] מיתב על נמקח (ש"ס), מ"ל ע"ג דא וע' אבצב (ג"מ): [י] ס"ל דנקט בגדים שחוצין נקט גמי לשון חוציה (ש"ס): [יא] מיתב דאי נמקח וי"ל רבמקום (ש"ס): [יב] לימא דרבא פליג אדרב יהודה כי דהא עליה קמחרו כו' אר"י (ש"ס): [יג] מ"ל אר"י פשיטא לן דלא פליג (ג"מ): [יד] וכי"ש דומה גי' זו וכו' נקט' שפליגמי פ' ומשכית: [טז] דק מ"ד סוף ל"ל (ש"ס): [יז] גרורו גמי דא חלוקין שלנו שהיא ל"ל' (ש"ס): [יח] מעיקרה (כ"י): [יט] חייגי (ש"ס): [כ] מיתב ומתקפות איתא כתיבי' דרפי', וע' דק"מ: [כא] דהו' דרפי' (ש"ס): [כב] דרפי' דבריה דספוט איתו מרפא אלא משמר ובמי מרפא, ואי משום הוצאת דם הוה היה עושה ה' רב ובסבוקו נמי כו' ל"ל' (ש"ס): [כג] לפי ממוק (ש"ס): [כד] קאמר בתיבת חלמוד ערבין בירתי פליג אר"י (ש"ס): [כה] ס"ל מיהו טפי כו' לפי דמיהו הוציאה מביה קא בעי (ג"מ): [כז] קאמר, וכוה' ניהא נמי יהוי רומי' דסיפא וראי להוציא דם כאן וכאן אסור בלבוה' אלא כמ"ל (ג"מ): [כח] ר"ל דכלל המשניות משני דם שערובין אמר לו דחלל לא דמי במדינה (ג"מ): [כט] ח"ה ל"י דלרין ל"ין לימא פליגי רבי, וע"י כ' מפסלי וכו' (ג"מ):

ליקוטים

הובא בעמוד הבא

שיטה מקובצת

בורך עליה נמי במקום אבל לא במדינה, פ"ה גמי מרפא ואסור משום שחיקת סמינים, וקויה

כנגד אצילי ידיהם, על צלעותיהן כנגד המרפק: **איוגדר מלגא**, כך שמו ומלך פרס היה; והוא **מיולי המיינאי** ו**מסייה ניהליה**, אצנתו היה גבוה תגור מלמעלה מכנגד אצילי ידיו והפשיטו^[ח] למטה כדי לנאותו: **אמר ממלכת פהניס כתיב כנו**, וזריכין אחס לנהוג

עלמכס בתפארת של כהניס דכתיב

כזו לא יתגורו בזיע: **כורך עליה גמי**,

בשעת עבודה שגנאי הוא^[א] שמראה שם מכתו ואע"ג דגמי מסי מכה וכל דבר שיש בו משום רפואה אסור משום שבות^[ב] גזירה משום שחוק קמניס ה"מ צמדינה אבל במקדש לא גזרו משום שבות: **ואס להוליא דס**, שמתכוין^[ג] לכך: **כאן וכאן אסור**, לדחורה הוא ואסור לדורימא: **צילול**,^[ד] צמדי'ל: **אבל שלא במקום גגדים**, כגון אצבע:

ויפוק לי משום דחוצץ, בין ידו לעבודה ואסור דעניין ולקח הכהן שתהא צקלה בעמנו של כהן והכי שרי^[ה] (ו' יוחנן): **בשמאל**,^[ו] שאינה כשרה לעבודה: **שלא במקום עבודה**, כגון על^[ז] גב היד: **ופליגא דרבא**, ארבי' יוחנן: **שגש על שגש חוללות**,

כלומר הו' יימור בגדים ואידי דנקט^[ח] בגדים אחת במקום בגדים ליטנא דחליצה דשימא צה נקט נמי במקמנה ליטנא דחליצה: **ורואי פליגא**, דהא אמר [שלא במקום בגדים]^[ט] לא הו' יימור בגדים ואפי' שלש על שלש

בפחות משלש לא חוצץ: **דחשיב לפי עשו**, לניו והו' בגד: **ל"א אמרי לה ע"ו**, דברי' יהודה כ"י חייא לא פליגי לישני דחוצץ נמי דקאמר משום יימור בגדים הוא דלא שייכא דרבא אמר רב הסדא לימא פליגא אדר' יהודה בריה דרבי חייא שאני צילצול קמן דחשיב ולר' יוחנן מאי איריא גמי לשמועינן צילצול קמן^[י] מילתא אגב אורחיה קמ"ל

דגמי מסי בעי רבא ונכנסה לו רוח בבגדו מהו על בשרו בעינן והא ליכא או דלמא דרך לבישה בכך^[יא] כינה מהו שתחויץ המתה

לא תבעי לך דודאי חייצא חיה מאי מי אמרינן כיון דאתא ואזלא רביתא היא ולא חייצא או דלמא כיון דקפיד עלה חייצא^[יב] עפר מהו שיחויץ^[יג] עפר ודאי חייץ אלא אבק עפר מהו בית השחי מהו שיחויץ על בשרו בעינן והא ליכא או דלמא דרך לבישה בכך^[יד] כתיבנים ידו לתוך חיקו מהו גופו מי חייץ או לא נימא מהו שתחויץ נימא ודאי חייצא אלא^[יז] נימא מדולדלת מהו בעי מר בר רב אשי ייצא שערו בבגדו מהו^[יח] שערו כגופו דמי או לאו כגופו דמי בעי רבי זירא תפילין מהו שיחוצו אליבא דמאן דאמר^[יט] לילה לאו זמן תפילין הוא לא תבעי לך כיון דלילה חייצי יום נמי חייצי כי תבעי לך למ"ד לילה^[כ] זמן תפילין מאי מצוה דגופיה חייץ או לא חייץ איגלגל מילתא ומטא לקמיה דרבי אמי א"ל תלמוד ערוך הוא בידינו תפילין חוצצות מיתבי^[כא] כהניס בעבודתן ולוים בדוכנן וישראל במעמדן פטורין מן התפלה ומן התפילין

מאי לאו אם הניחין אינן חוצצות לא אם הניחן חוצצות א"ה פטורים אסורים

מיובעי ליה כיון דאיכא לוים וישראל דלא מתנו^[כב] ליה אסור משום הכי תנא

פטורין והתניא אם הניחין אינן חוצצות לא קשיא ע"הא דיד הא דראש מאי שנא

^[כג] דיד דכתיב^[כד] לביש על בשרו שלא יהא דבר חוצץ בינו לבשרו דראש נמי

כתיב^[כה] וישמת המצנפת על ראשו^[כז] תנא^[כז] שערו היה נראה בין ציץ למצנפת

כל הובחים שקבלו דמן פרק שני זבחים

בורך עליה נמי במקדש אבל לא במדינה, פ' צוקוט' גמי מרפא ואסור משום שחיקת סמינים ונראה לפרש גזירה אטו להוליא דס וכן ככל הנהו (דעירובין דף קג.) יש לפרש טעמא) דאסורי צמדינה משום אסורא דקתני צמר הכי כאן וכאן אסור ומיהו צירושלמי משמע

דטעמא משום שחיקת סמינין דמסיק

פרק כל כתיבי הקודש^[א] גבי רבי שלקה

באצבעו בשבת ונתן עליה ספוג יבש

וקשר עליה גמי מצחוץ וקאמר התם

דלמדנו^[ב] דספוג אינו מרפא אלא

למשמר גמי לפי^[ג] שאו מן המוקן

ובסמוך נמי קאמר קא משמע לן

דגמי מסי משמע דהיינו טעמא

דחלל לא צמדינה: **מאי איריא גמי**

דשמועינן צירצור קמן, מימה הא

אצטרמיך לאשמועינן גמי משום אבל

לא צמדינה דטעמא דשחיקת סמינים

לא שייך צילצול דהא לא מסי וי"ל

דלמ"ה הוה ליה לאשמועינן צילול

דהו' חידוש גדול יותר דלא הו' יימור

בגדים מלאשמועינן אסור של גמי

צמדינה ומשני דקמ"ל דגמי מסי

משום לשון חמסיס מרפא^[ד]:

תפילין מהו שיחוצו, פירש

צוקוט'רס למיהו יימור

בגדים ואי אפשר לומר כן דהא

קאמר^[ה] לימוד ערוך דתפילין חוללות

ובשל יד איירי דבשל ראש הא אמרינן

בסמוך דלין חוללות ואי משום יימור

בגדים אפי' דראש נמי ומיהו למאן

דלמר לעיל לא אמרו יימור בגדים

אלא במקום בגדים אבל שלא

במקום בגדים ולא של ראש^[ו] ומשום

חליצה ממש נראה טפי כדריש

בסמוך על בשרו שלא יהא דבר

חוצץ מיהו הא דמניא אינן חוללות

ואוקמינן לה בשל ראש לא הו' שום

חידוש שלא יהא חליצה כי חס

שאינן [משום] יימור בגדים חס לא

דלמא דקמ"ל דשערו היה נראה א"כ

קמ"ל דלא חליצי תחת פתילי הנץ:

לא תבעי לך דודאי חייצא חיה מאי מי אמרינן כיון דאתא ואזלא רביתא היא

ולא חייצא או דלמא כיון דקפיד עלה חייצא^[א] עפר מהו שיחויץ^[ב] עפר ודאי חייץ

אלא אבק עפר מהו בית השחי מהו שיחויץ על בשרו בעינן והא ליכא או

דלמא דרך לבישה בכך^[ג] כתיבנים ידו לתוך חיקו מהו גופו מי חייץ או לא

נימא מהו שתחויץ נימא ודאי חייצא אלא^[ד] נימא מדולדלת מהו בעי מר בר

רב אשי ייצא שערו בבגדו מהו^[ה] שערו כגופו דמי או לאו כגופו דמי בעי רבי

זירא תפילין מהו שיחוצו אליבא דמאן דאמר^[ו] לילה לאו זמן תפילין הוא

לא תבעי לך כיון דלילה חייצי יום נמי חייצי כי תבעי לך למ"ד לילה^[ז] זמן

תפילין מאי מצוה דגופיה חייץ או לא חייץ איגלגל מילתא ומטא לקמיה

דרבי אמי א"ל תלמוד ערוך הוא בידינו תפילין חוצצות מיתבי^[ח] כהניס

בעבודתן ולוים בדוכנן וישראל במעמדן פטורין מן התפלה ומן התפילין

מאי לאו אם הניחין אינן חוצצות לא אם הניחן חוצצות א"ה פטורים אסורים

מיובעי ליה כיון דאיכא לוים וישראל דלא מתנו^[ט] ליה אסור משום הכי תנא

פטורין והתניא אם הניחין אינן חוצצות לא קשיא ע"הא דיד הא דראש מאי שנא

^[י] דיד דכתיב^[יא] לביש על בשרו שלא יהא דבר חוצץ בינו לבשרו דראש נמי

כתיב^[יב] וישמת המצנפת על ראשו^[יג] תנא^[יג] שערו היה נראה בין ציץ למצנפת

עין משפט ונר מצוה

כו א מ"י פ"י מהלכות כלי

המקדש הלכה ט:

כו ב מ"י פ"ח מהלכות שבת

הלכה כה סמג לאון סה

טוש"ע א"ח סומן שבת סעף

כד בהגה:

כז א מ"י פ"ק מהלכות כלי

המקדש הלכה ו:

כז ב דה מ"י שם הלכה ח:

ל וז מ"י שם הלכה ז:

ל א חט מ"י שם הלכה ו:

ל ב יכ למג מ"י שם הלכה ז:

ל ג ט מ"י פ"ק ד מהלכות כלי

תפילין הלכה יג:

לד ע מ"י פ"י מהלכות כלי

המקדש הלכה ו:

לח פ מ"י שם הלכה ג:

תורה אור השלם

- ↑ ואתם תהיו לי ממלכת פהניס וגוי קרוש אלה הדברים אשר תדבר אל בני ישראל: שמות יט, ו
- ↑ יהוה מלכים אמנך וישותיבם מניקתיך אפיים ארץ וישתחו לך וגפר רגליך לחבתי וידעת כי בני ידועה אשר לא יבישו קרן: ישעיהו מט, כג
- ↑ ולבש הבדן מרו בד ומכסי בד ולבש על בשרו ורחים את ארבעתן אשר תאכל האש את העלה על המזבח ושמו אצל המזבח: ויקרא ו, ג
- ↑ ושמת המצנפת על ראשו ונתת את נור הקדש על המצנפת: שמות כט, ו

לעיו רש"י

בגד"ל ביגד"ל, אגו, הגזרה.

מוסף רש"י

בגד אצילי ידיהן, כנגד הלג

(התנ"ח): בורך עליה גמי,

ואע"פ שהגמי מרפא לח הסכה,

הואיל והשתא מיהא זוכר עבודה

יהי, ללא אורח ארעא שגמלא

ממנו ע"ה (עבודה) מכסה אותה

נגמי אבל לא במדינה, שמרפא

בשבת ורפואה בשבת היא

ואסור להוציא ממנה דם,

משדוקה בגמי כדי להוליא דמה:

כאן וכאן אסור, שאין זה זוכר

עבודה ועוד דהוה ליה חובל ואכ

מלכא לא משמרי לנשיא:

צילצול קמן, אוזר קטן נאה

(עירובין קכג): א: מגורה קריה

שליטה דתנא יותר מני מנין

(שבת קה): א: קשר של משי ע"י

(ג): והיפוק ליה, בין גמי בין

לכלל משום דחייך בין ידיו לעבודה:

ואין ולקח הסכו וזקס סכסן בעינן

דמשמע בעמנו על ידו ולא ע"י

אחרים: בשמאל, שאינה כשרה

לעבודה, דלמר בשחיתת חולין כי

מקום שחלמי אצבע או [כסן] איני

אלא ימין: א"כ שלא במקום

עבודה, כגון על גג האצבע:

ופליגא, הא דר' יוחנן דלמר שלא

במקום בגדים לא הו' ימור ואפי'

ג' על ג' דרבא, דלמר דנמקוט

בגדים אפילו ימלא אחת חוללת,

ואע"י דתוספי ימור בגדים לינא

לממר דהא לאו בגד הוא, חליצה

מיהא הוא דכתיב ומכסי בידג

על בשרו, שלא יהא דבר חוצץ: ג'

על ג' הוצצות, דכיון דבגד

מקיף הו' ימור בגדים, והאי דנקט

בלשון חליצה, משום דירשי' איירי

בנימא אחת במקום בגדים דלא

מזי למתיה שומר בגדים ללאו בגד

הוא (עירובין טח) פחות מבאן

אינן חוצצות, דלכלי מני'

אלענות לאו בגד הוא כדלשכסן

גבי כומסא (ב"מ ז): דאידי דלא

משיב ימור, בגדים אינן כאן

בלאו בגד הוא ותפילה נמי אינן כאן

דשלא במקום בגדים הוא ושלא

במקום עבודה: שאני צילצול

קטן דחשיב, אויכא לממר

דמורה כה רבא, אבל ר' יוחנן פליג

עליה דהא עליה קאי ופליג:

לישנא אחרינא כו' צילצול

קטן חוצץ, משום ימור בגדים,

והיינו נמי לטעמא קמא ואין בה

חילוק ללא צמדינה דר"י, והאי

דנקטי לה במילתיה דרב יהודה

בלשון חליצה, משום דך פלוגתא

^[1] לממר נכנס שערו, לכן פירש שער הכי שחיקת פתילי המצנפת אלא לחוק

^[2] לממר נכנס שערו, לכן פירש שער הכי שחיקת פתילי המצנפת אלא לחוק

^[3] לממר נכנס שערו, לכן פירש שער הכי שחיקת פתילי המצנפת אלא לחוק

^[4] לממר נכנס שערו, לכן פירש שער הכי שחיקת פתילי המצנפת אלא לחוק

^[5] לממר נכנס שערו, לכן פירש שער הכי שחיקת פתילי המצנפת אלא לחוק

^[6] לממר נכנס שערו, לכן פירש שער הכי שחיקת פתילי המצנפת אלא לחוק

^[7] לממר נכנס שערו, לכן פירש שער הכי שחיקת פתילי המצנפת אלא לחוק

^[8] לממר נכנס שערו, לכן פירש שער הכי שחיקת פתילי המצנפת אלא לחוק

^[9] לממר נכנס שערו, לכן פירש שער הכי שחיקת פתילי המצנפת אלא לחוק

^[10] לממר נכנס שערו, לכן פירש שער הכי שחיקת פתילי המצנפת אלא לחוק

^[11] לממר נכנס שערו, לכן פירש שער הכי שחיקת פתילי המצנפת אלא לחוק

^[12] לממר נכנס שערו, לכן פירש שער הכי שחיקת פתילי המצנפת אלא לחוק

^[13] לממר נכנס שערו, לכן פירש שער הכי שחיקת פתילי המצנפת אלא לחוק

^[14] לממר נכנס שערו, לכן פירש שער הכי שחיקת פתילי המצנפת אלא לחוק

^[15] לממר